

בית המשפט: החשב הכללי הפר זכויות יוצרים

מצגות מקוריות הועתקו [צילום: AP]

פסק-דין קובע כי החשב הכללי הפר זכויותיו של אתר "פרישה", בכך שעשה שימוש במצגות מקוריות שהועתקו לאתרו, לאחר שנעשה בהן שימוש במסגרת ימי עיון לחשבי שחר

...

שופט בית משפט השלום בירושלים ארנון דנאל קבע (יום א', 18.3.12) כי החשב הכללי הפר זכויות יוצרים ואת הזכות המוסרית בהעתקו מצגות שהופיעו באתר "פרישה", העוסק בתחומי המיסוי והפרישה לפנסיה.

כל טענות התובעים - אמיר גבאי וחברת בי פי פור יו יועצי פרישה - לפיהן הפרסום גרם להם

לנזקים, התקבלו במלואן. החברה יוצגה על-ידי עו"ד טל קפלן ממשרד פרל כהן צדק לצר. כל טענות הנתבעים, החשב הכללי ויורם אזרד (יועץ המס שהעביר את הקטעים לחשב הכללי), לרבות התביעה שכנגד שהוגשה נגד התובעים - נדחו על הסף. השופט חייב הן את המדינה והן את אזרד, בתשלום פיצויים לתובעים לרבות החזר הוצאות משפט. המדינה יוצגה על-ידי עו"ד נדבר ביננבאום ואזרד יוצג על-ידי עוה"ד יהונתן קלינגר ועודד סלע.

הצדדים נחלקו בשאלה האם המצגות שהועתקו מהוות יצירה הראויה להגנת בזכויות יוצרים. השופט קבע כי מדובר ביצירות הראויות להגנה וכי די לעיין בצילומי השקפים של המצגות כדי לראות כי אין מדובר בציטוט סעיפי חוק, כפי שטענו הנתבעים, אלא בעריכה מיוחדת ומקצועית, לשיטת העורך, של היבטים ונושאים שונים בתחום, העונה על דרישות הפסיקה ביחס להכרה בזכות יוצרים ליצירה.

כמו-כן, קבע פסק-הדין, עיון במצגות מעלה כי אזרד הפר את זכות היוצרים של התובעים ביצירות ואת הזכות המוסרית. השוואת השקפים השונים מעלה כי חלקים שלמים הועתקו מהמצגות באתר פרישה למצגות שערך אזרד. נקבע כי אומנם העיצוב שונה במעט, אך התוכן בשקפים רבים הוא זהה ומועתק. העתקת התוכן לזוטה בהשמטת הקרדיט ליוצרי היצירה, כפי שהופיעו באתר פרישה, ובהחלפתם בשמו של אזרד.

נקבע כי לא נדרשת הכרעה כמותית בשאלת מספר ההפרות, לאחר שהחוק תוקן ואינו קובע עוד פיצוי מינימום לכל הפרה. במקרה זה נדרשת יותר הערכה ערכית של מהות ההפרות, החשיפה של המצגות ועוד. יש להתחשב בכך שההפרה כללה הצגת המצגות בשתי הרצאות, העמדתה באתר החשכ"ל ובהצעת השימוש במצגת השנייה ובמשלוח שלה לחוקר. השימוש היה שימוש מסחרי למטרת עסקו של אזרד. מנגד, ההרצאה נעשתה לקהל סגור יחסית של עובדי המדינה, האתר בו מדובר הוא ממשלתי ולא מסחרי ועוד.

הבחנה בין שתי ההפרות הנטענות

בשאלה האם גם החשב הכללי חב כלפי התובעים, קבע השופט כי יש לערוך הבחנה בין שתי ההפרות הנטענות המיוחסות למדינה, וביחס להפרה המאוחרת, שעניינה העלאת המצגת לאתר החשכ"ל, אותה יש לראות כהפרת זכות היוצרים והפרת הזכות המוסרית, אף אם נעשתה מתוך הנחה כי זכות היוצרים במצגת היא של אזרד, בנוגע להצגת המצגות על-ידי אזרד במהלך הרצאתו בפני עובדי המדינה - בפעילות זו לא נטלה המדינה כל חלק ולא ניתן לראותה כמי שהפרה את זכויות התובעים.

"...העלאת המצגת לאתר החשכ"ל יש לראותה כהפרת זכות היוצרים והפרת הזכות המוסרית אף אם נעשתה מתוך הנחה כי זכות היוצרים במצגת היא של הנתבע", נכתב בפסק-הדין. "טענת ההודעה וההסרה אינה עומדת למדינה - אין להשוות את המדינה למפעיל אתר שגולשים מטענים לאתר שלו מצגת מבלי שיש לו יכולת לבדוק או לברר אם מדובר במצגת שמפרה זכות יוצרים לבין החשב הכללי, שמתקשר בחוזה עם נותן שירותים, ומעלה בעצמו את המצגת לאתר החשכ"ל מבלי לבצע כל בדיקה ומבלי לשאול שאלות. התנהלות זו של החשב הכללי אינה עולה בקנה אחד עם המצופה והסביר ומשכך נהג הרי שהוא חב כלפי התובעים

בגין הפרת זכויותיהם".

באשר לטענת המדינה לשימוש הוגן כתב השופט כי "קשה לראות כיצד חלה הגנה זו במקרה זה מקום בו מועלית מצגת לאתר אינטרנט כללי (השופט התכוון לומר "החשב הכללי"... שבינו לבין חינוך אין ולא כלום. אין המדובר במוסד חינוך, אין המדובר בהוראה, מחקר, לימוד עצמי או כל דבר אחר... לפיכך איני סבור כי עומדת למדינה הגנת השימוש ההוגן בכל הנוגע להעלאת המצגת לאתר החשכ"ל".

השופט קבע כי אזרד ישלם לתובעים סך של 60,000 ש"ח (40,000 עבור הפרת זכות היוצרים ו-20,000 עבור הפרת הזכות המוסרית) וכן הוצאות בסך 12,000 ש"ח. המדינה תשלם לתובעים סך של 20,000 ש"ח והוצאות בסך 3,500 ש"ח. ככל שסכומים אלו ישולמו על-ידי המדינה, הם יופחתו מהפיצוי שישולם על-ידי אזרד. אזרד ישיב למדינה כל סכום אותו תשלם לפי פסק-הדין.

תגיות / מכתבים:

▪ פרל כהן צדק לצר, משרד עורכי דין ▪ טל קפלן

תאריך: 19/03/2012 | עודכן: 19/03/2012
